

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εσωτερικών

Θέμα: «Διαχείριση και Διάθεση των Ανοικτών Δεδομένων της Πανδημίας Covid-19 από το Υπουργείο Εσωτερικών, Ελεύθερη Πρόσβαση σε όλα τα Επιδημιολογικά Δεδομένα, καθώς και στα αντίστοιχα Συσχέτισης Θνησιμότητας και Νοσηλείας»

Το κυβερνητικό αφήγημα για τον ρόλο των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας στην νοσηλεία των ασθενών που προσβλήθηκαν από την πανδημία του Covid-19, υποβάθμιζε τον ρόλο και τη χρησιμότητά τους στην αντιμετώπιση της πανδημίας. Υπουργοί ισχυρίζονταν ότι όχι μόνον η διασωλήνωση εκτός ΜΕΘ ήταν εξίσου αποτελεσματική για τους ασθενείς αλλά οι ίδιες οι ΜΕΘ ήταν κάτι σαν προθάλαμοι θανάτου! Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός υιοθέτησε αυτούς τους ισχυρισμούς στις παρεμβάσεις του ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας. Μάλιστα ισχυρίστηκε ψευδώς ότι δεν υπήρχε καμία μελέτη που να επιβεβαιώνει το αυτονόητο, ότι δηλαδή οι διασωληνωμένοι εκτός ΜΕΘ ασθενείς είχαν πολύ λιγότερες πιθανότητες επιβίωσης από τους εντός των ΜΕΘ διασωληνωμένους.

Από τον Ιούλιο του 2021 ωστόσο, δημοσιεύτηκαν μελέτες Πανεπιστημιακών ερευνητών και μελών της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων όπου διερευνούσαν τη συσχέτιση θνησιμότητας, των ασθενών από Covid-19, με την νοσηλεία εντός ή εκτός ΜΕΘ, καθώς και την περιφερειακή διάσταση της συσχέτισης αυτής. Τα συμπεράσματα αυτών των μελετών εξέθεσαν τους Υπουργούς Υγείας, τον ίδιο τον Πρωθυπουργό και την κυβέρνηση συνολικά, καταδεικνύοντας την τραγική ανεπάρκεια των πολιτικών που ακολουθήθηκαν και των μέτρων που λήφθηκαν, καθώς και της αποσάθρωσης του δημόσιου υγειονομικού συστήματος που επιχειρείται. Επιπλέον κονιορτοποίησαν όλο το οικοδόμημα του κυβερνητικού αφηγήματος περί της μη χρησιμότητας των ΜΕΘ και αποκάλυψε τα ωμά ψεύδη περί μη ύπαρξης στοιχείων, στα οποία κατέφυγε ο ίδιος ο Πρωθυπουργός.

Η αντίδραση της κυβέρνησης της ΝΔ ήταν αφενός η επιχείρηση αγνόησης αρχικά και αποδόμησης της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας των μελετών, αφετέρου ο τιμωρητικός αποκλεισμός ερευνητών από τα δεδομένα του συστήματος επιδημιολογικής παρατήρησης, της θνησιμότητας και των όρων συντέλεσής της. Αυτό ήταν ανεπίτρεπτο και παράνομο, γιατί σύμφωνα με τις

διατάξεις του άρθρου 61 §1 του **νόμου 4727/2020**, τα αναρτηθέντα και δημοσιευθέντα επιδημιολογικά δεδομένα θα πρέπει να διατίθενται ελεύθερα για περαιτέρω αξιοποίηση.

Ωστόσο, από τη διερεύνηση της υπόθεσης αυτής, προέκυψε ένα πολύ σοβαρότερο πρόβλημα: **το ίδιο το Υπουργείο Εσωτερικών** που είναι υπεύθυνο για τη συγκέντρωση και ανάρτηση των αντίστοιχων στοιχείων, **δεν εφαρμόζει τις διατάξεις περί ανοικτών δεδομένων του νόμου 4727/2020**. Μάλιστα το ΥΠΕΣ καταστρατηγεί τον σχετικό νόμο και με το γεγονός ότι **δεν επιτρέπει τη δημοσίευση δεδομένων τα οποία θεωρούνται νομίμως ανοικτά, αλλά δεν τα αναρτά καν, ούτε στο Μητρώο Δεδομένων Δημόσιου Τομέα** κατά παράβαση του άρθρου 67, όπως στοιχειοθετείται παρακάτω.

Επειδή, στις αντίστοιχες βάσεις δεδομένων (*Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου* μέσω της *Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης*) όπου αναρτώνται τα ανοικτά δεδομένα, όπως ορίζονται από τον εν λόγω νόμο, η μόνη ανάρτηση στον τομέα της Υγείας που αφορά επιδημιολογικά δεδομένα του Covid-19 (<https://data.gov.gr/search/?topic=health>), είναι αυτή και αναφέρεται στην πορεία των εμβολιασμών από τις 28-12-2020 έως την ημερομηνία της τελευταίας ενημέρωσης (https://data.gov.gr/datasets/mdg_emvolio/). Η μόνη άλλη ανάρτηση δεδομένων στον τομέα της Υγείας επί διακυβέρνησης ΝΔ, αναφέρεται στους Ελέγχους Εταιρειών Τροφίμων και Παραβάσεις από τον ΕΦΕΤ, καταγραφή που άρχισε από 01-01-2005 και έληξε στις 31-12-2019! (https://data.gov.gr/datasets/efet_inspections/)!

Επειδή, σύμφωνα με την **§2 του άρθρου 62** του νόμου 4727/2020, τα στοιχεία των επιδημιολογικών δεδομένων μπορεί να μην είναι ευρέως προσβάσιμα μόνον στην περίπτωση όπου δεν είναι δυνατή η διαδικτυακή τους διάθεση, οπότε απαιτείται αίτηση από τους ενδιαφερόμενους. Ο περιορισμός αυτός δεν φαίνεται να ισχύει, γιατί τα επιδημιολογικά δεδομένα είναι η βάση της περιοδικής τακτικής ενημέρωσης του ΕΟΔΥ και αρχικά ήταν προσβάσιμα για εκπόνηση μελετών.

Επειδή, καμία από τις εξαιρέσεις δημοσίευσης δεδομένων που προβλέπει ο **νόμος 4727/2020** δεν φαίνεται να ισχύει στην υπό εξέταση περίπτωση και τα επιδημιολογικά δεδομένα είναι ανοικτά, ο μόνος περιορισμός που προβλέπεται εκ των υστέρων στην πρόσβαση σε ανοικτά δεδομένα απαντάται στην διάταξη της **§5 του άρθρου 63** όπου: «*Στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες η διάθεση των δυναμικών δεδομένων της παρούσας, αμέσως μετά από τη συλλογή τους, υπερβαίνει τις οικονομικές και τεχνικές ικανότητες του φορέα επιβάλλοντας δυσανάλογη προσπάθεια, τα δεδομένα αυτά δύναται να διατίθενται για περαιτέρω χρήση εντός εύλογης προθεσμίας ή με προσωρινούς τεχνικούς περιορισμούς που δεν εμποδίζουν αδικαιολόγητα την εκμετάλλευση του οικονομικού και κοινωνικού δυναμικού τους*». Ο περιορισμός αυτός δεν φαίνεται να ισχύει, γιατί τα επιδημιολογικά δεδομένα είναι η βάση της περιοδικής τακτικής ενημέρωσης του ΕΟΔΥ.

Επειδή, επίσης δεν υφίσταται περιορισμός απαγόρευσης ή περιορισμού πρόσβασης για λόγους προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

δεδομένου ότι δεν τίθεται ζήτημα προστασίας της ιδιωτικής ζωής και της ακεραιότητας των ασθενών εφόσον τα στοιχεία αυτά είναι «ανωνυμοποιημένα» για στατιστική χρήση.

Επειδή, τυχόν άρνηση πρόσβασης οφείλει να είναι τεκμηριωμένη από τον φορέα διαχείρισης των δεδομένων. Τα άρθρα **62 §4 και 65** προβλέπουν ένδικα μέσα κατά της απόφασης μη πρόσβασης. Στην περίπτωση αυτή ο ΕΟΔΥ καίτοι υπεύθυνος για τη διαχείρισή των δεδομένων και την πρόσβαση σε αυτά, επικαλείται την αρμοδιότητα του *Υπουργείου Εσωτερικών μέσω του πληροφοριακού του συστήματος*.

Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω εκτεθέντων προκύπτει ότι στην πράξη **οι διατάξεις του άρθρου 67 του νόμου 4727/2020, δεν έχουν υλοποιηθεί** και αυτό με κύρια ευθύνη του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας που είναι αρμόδια για την τήρηση των υποχρεώσεων του παρόντος άρθρου,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. **Σε τι ενέργειες θα προβεί άμεσα ώστε να εξασφαλιστεί η ανάρτηση όλων των επιδημιολογικών δεδομένων της Πανδημίας Covid-19, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων περί ανοικτών δεδομένων του νόμου 4727/2020;**
2. **Σε τι ενέργειες θα προβεί ώστε να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη πρόσβαση στα ειδικά και γενικά επιδημιολογικά δεδομένα για την αξιοποίηση τους από όλους τους ερευνητές;**
3. **Σε τι ενέργειες θα προβεί ώστε να επιτευχθεί η τακτική ενημέρωση του κοινού για όλα τα δεδομένα, τις παραμέτρους και την πορεία της πανδημίας Covid-19;**

Οι ερωτώντες Βουλευτές

ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ ΤΡΥΦΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ

ΒΑΡΔΑΚΗΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ΒΕΤΤΑ ΚΑΛΛΙΟΠΗ

ΓΚΑΡΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

ΓΚΙΟΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΔΡΙΤΣΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΖΕΪΜΠΕΚ ΧΟΥΣΕΪΝ

ΖΟΥΡΑΡΙΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΘΡΑΨΑΝΙΩΤΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ - ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

ΚΑΣΙΜΑΤΗ ΕΙΡΗΝΗ

ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ ΧΑΡΟΥΛΑ

ΛΑΠΠΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

ΜΑΛΑΜΑ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

ΜΑΡΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΜΕΪΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΜΠΑΡΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΜΩΡΑΪΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΠΑΠΠΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΠΕΡΚΑ ΘΕΟΠΙΣΤΗ

ΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΟΥ

ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΣΚΟΥΡΟΛΙΑΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΣΚΟΥΦΑ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ

ΣΠΙΡΤΖΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΤΖΟΥΦΗ ΜΕΡΟΠΗ

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΤΣΙΠΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΦΑΜΕΛΛΟΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ΦΙΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΦΩΤΙΟΥ ΘΕΑΝΩ

ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ ΡΑΛΛΙΑ

ΨΥΧΟΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ